

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mk 4, 35-41

Évközi 12. vasárnap („B” év)

Miért féltek? Még mindig nincs bennetek hit?

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Miért féltek? Még mindig nincs bennetek hit?

Egy napon Jézus, amikor este lett, így szólt tanítványaihoz: „Keljünk át a túlsó partra!” Erre azok elbocsátották a tömeget, és Jézust magukkal vitték úgy, ahogy ott volt a bárkában. Más csónakok is voltak velük. Nagy szélvihar támadt, a hullámok a bárkába csaptak, úgyhogy az már-már megtelt. Ő a bárka végében egy vánkoson aludt. Felkeltették és megkérdezték: „Mester, nem törődsz azzal, hogy elveszünk?” Erre fölkel, ráparancsolt a szélre, és ezt mondta a tengernek: „Hallgass el, nyugodj meg!” A szél elállt, és nagy csendesség lett. Ekkor hozzájuk fordult: „Miért féltek? Még mindig nincs bennetek hit?” Nagy félelem fogta el ugyanis őket. Egymást kérdezték: „Ki lehet ez, hogy még a szél és a tenger is engedelmeskedik neki?”

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

³⁵ Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁπίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.

Aztán ugyanazon a napon, amint este lett, azt mondja nekik: „Menjünk át a túlsó partra!”

³⁶ καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ’ αὐτοῦ.

És elbocsátva a tömeget magukkal viszik őt a bárkában, ahogy volt, de más bárkák is voltak vele.

³⁷ καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἦδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον.

Aztán szélnek nagy vihara lett, és a hullámok a bárkára csapkodtak, hogy szinte megtöltötték a bárkát,

³⁸ καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;

de ő a bárka hátuljában volt aludván a párnán. És felkeltik őt és mondják neki: „Tanító(mester), nem törődöl azzal, hogy megsemmisülünk?”

³⁹ καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.

És felkelvén szemrehányást tett a szélnek és (azt) mondta a tengernek: „Hallgass, némulj el!” És abbamaradt a szél, és nagy csendesség lett.

⁴⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε; οὐπω ἔχετε πίστιν;

És (azt) mondta nekik: „Miért vagytok ijedősek? Nincs még hitetek?”

⁴¹ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

És nagy félelemmel féltek és (azt) mondogatták egymásnak: „Kicsoda hát ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskedik neki?”

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

³⁵ ET AIT ILLIS ILLA DIE, CUM SERO ESSET FACTUM: “TRANSEAMUS CONTRA”.

³⁵ Aznap alkonyatkor így szólt hozzájuk: "Keljünk át a túlsó partra."

³⁵ Amikor aznap beesteledett, így szólt hozzájuk: »Menjünk át a túlsó partra!«

³⁵ *Aznap alkonyatkor így szólt hozzájuk: „Evezzünk át a túlsó partra.”*

³⁵ *Azután monda nékik azon a napon, a mint este lőn: Menjünk át a túlsó partra.*

³⁵ Ugyanazon a napon, amikor beesteledett, így szólt hozzájuk: – Menjünk át a túlsó partra!

³⁶ ET DIMITTENTES TURBAM, ASSUMUNT EUM, UT ERAT IN NAVI; ET ALIAE NAVES ERANT CUM ILLO.

³⁶ Erre elbocsátották a népet, és magukkal vitték úgy, ahogy ott volt a bárkában. Más csónakok is csatlakoztak.

³⁶ Erre azok elbocsátották a tömeget, őt pedig magukkal vitték úgy, ahogy ott volt a bárkában. Több bárka is kísérte őket.

³⁶ *Erre azok otthagyták a tömeget és magukkal vitték őt, úgy ahogy a bárkában volt. Több bárka kísérte őket.*

³⁶ *Elbocsátván azért a sokaságot, elvivék őt, úgy a mint a hajóban vala; de más hajók is valának vele.*

³⁶ Erre, amikor elbocsátották a tömeget, magukkal vitték őt úgy, ahogy ott volt a bárkában. Több bárka is volt vele.

³⁷ ET EXORITUR PROCELLA MAGNA VENTI, ET FLUCTUS SE MITTEBANT IN NAVEM, ITA UT IAM IMPLERETUR NAVIS.

³⁷ Nagy szélvihar támadt, a hullámok a bárkába csaptak, úgyhogy az már-már megtelt. Ő a bárka végében egy vánkoson aludt.

³⁷ Nagy szélvész támadt, s a hullámok becsaptak a bárkába, úgy, hogy már-már megtelt.

³⁷ *Ekkor hatalmas vihar támadt. A hullámok becsaptak a bárkába, úgy, hogy az már majdnem megtelt.*

³⁷ *Akkor nagy szélvihar támadt, a hullámok pedig becsapnak vala a hajóba, annyira, hogy már-már megtelék.*

³⁷ Nagy szélvész támadt, s a hullámok úgy becsapdostak a bárkába, hogy már-már megtelt.

³⁸ ET ERAT IPSE IN PUPPI SUPRA CERVICAL DORMIENS; ET EXCITANT EUM ET DICUNT EI: “MAGISTER, NON AD TE PERTINET QUIA PERIMUS?”.

³⁸ Felkeltették: "Mester - kérdezték -, nem törődöl velem, hogy elveszünk?"

³⁸ Ő pedig a bárka hátsó végében egy vánkoson aludt. Felkeltették, s ezt mondták neki: »Mester! Nem törődsz velem, hogy elveszünk?«

³⁸ *De ő a bárka farában egy vánkoson aludt. Fölkeltették és így szóltak hozzá: „Mester, nem törődöl azzal, hogy elveszünk?”*

³⁸ *Ő pedig a hajó hátulsó részében a fejaljon aluszik vala. És fölkelték őt és mondának neki: Mester, nem törődöl velem, hogy elveszünk?*

³⁸ Ő pedig a bárka hátsó végében egy vánkoson aludt. Felkeltik, s ezt mondják neki: – Mester! Nem törődsz velem, hogy elveszünk?

³⁹ ET EXSURGENS COMMINATUS EST VENTO ET DIXIT MARI: “TACE, OBMUTESCE!”. ET CESSAVIT VENTUS, ET FACTA EST TRANQUILLITAS MAGNA.

³⁹ Erre fölkelt, parancsolt a szélnek, és utasította a tavat: "Csendesedj! Némulj el!" A szél elült, s nagy nyugalom lett.

³⁹ Ő fölkelt, megfenyegette a szelet, és azt mondta a tengernek: »Csendesedj és némulj el!« Erre elállt a szél és nagy csendesség lett.

³⁹ *Erre fölkelt, parancsolt a szélnek s rászólt a vízre: „Csöndesedjél, némulj el!” Mire a szél elállt és nagy csend lett.*

³⁹ *És felkelvén megdorgálá a szelet, és monda a tengernek: Hallgass, némulj el! És elállt a szél, és lőn nagy csendesség.*

³⁹ Felkelt, ráparancsolt a szélre, és azt mondta a tengernek: – Csendesedj és némulj el! Erre elállt a szél, és nagy csendesség lett.

⁴⁰ ET AIT ILLIS: “QUID TIMIDI ESTIS? NECDUM HABETIS FIDEM?”.

⁴⁰ Ekkor hozzájuk fordult: "Miért féltek ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?"

⁴⁰ Azután hozzájuk fordult: »Miért vagytok gyávák? Még mindig nincs hitetek?«

⁴⁰ *Aztán hozzájuk fordult: „Mit féltek annyira? Még mindig nem hisztek?”*

⁴⁰ *És monda nekik: Miért vagytok ily félénkek? Hogy van, hogy nincsen hitetek?*

⁴⁰ Azután hozzájuk fordult: – Miért vagytok gyávák? Még mindig nincs hitetek?

⁴¹ ET TIMUERUNT MAGNO TIMORE ET DICEBANT AD ALTERUTRUM: “QUIS PUTAS EST ISTE, QUIA ET VENTUS ET MARE OBOEDIUNT EI?”.

⁴¹ Nagy félelem fogta el őket. "Ki ez - kérdezték egymástól -, hogy még a szél és a víz is engedelmeskedik neki?"

⁴¹ Erre nagy félelem fogta el őket, és azt kérdezték egymástól: »Ki ez, hogy a szél és tenger is engedelmeskedik neki?«

⁴¹ *Azokat nagy félelem fogta el és kérdezték egymástól: „Kicsoda ez, hogy még a szél és a víz is engedelmeskedik neki?”*

⁴¹ *És megfélemlének nagy félelemmel, és ezt mondják vala egymásnak: Kicsoda hát ez, hogy mind a szél, mind a tenger engednek neki?*

⁴¹ Erre nagy félelem fogta el őket, és ezt mondták egymásnak: – Ki ez, hogy a szél és tenger is engedelmeskedik neki?

1.3. BEHATÁROLÁS

Az időbeli és a helyszínbeli változás jelzi az epizód kezdetét (Mk 4,35) és végét (Mk 5,1). A szentírási szakasz így a Mk 4,35-41 versek között helyezkedik el, a példabeszédekkel tanító Jézust bemutató epizód (Mk 4,1-34) és a gerázai megszállottal való találkozást leíró elbeszélés között (Mk 5,1-20).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista hangsúlyozni kívánja, hogy

- az a Jézus, aki példabeszédek segítségével tanítja a tömeget (Mk 4,1-34) és később pedig kiűzi a tisztátalan lelket egy gerázai férfiből (Mk 5,1-20), a természeti erők ura is, mivel parancsol a viharoknak és a víznek, és azok engedelmeskednek neki (Mk 4,39.41).
- Jézus mint Szabadító és mint Mester lép fel a tanítványai körében megmentve őket a hajótöréstől és tanítva, megfeddve őket (Mk 4,38-40).
- az Úr Jézus alvása a hánykolódó bárkában kifejezi az Atyába vetett bizalmát (Mk 4,38).
- a tanítványok helyes magatartása nem a félelem, hanem a hit, vagyis az engedelmesség és a bizalom az Úr szava iránt (Mk 4,40).
- Jézus követőinek folyamatosan keresniük kell azt, hogy kicsoda Jézus Krisztus (Mk 4,41).
- a Krisztusban hívők közösségét, vagyis az Egyházat jelképező bárkában együtt vagyunk Jézussal, számíthatunk rá a viharok, a nehézségek során is.
- a gonosz erőket, a bűnt, a próbatételeket szimbolizáló vihart és háborgó tengert egyedül Jézus Krisztus tudja lecsillapítani, azaz ő adja nekünk a békét.
- mindig bizalommal forduljunk és kiáltunk Jézus Krisztushoz, mert ő soha nem hagy el bennünket.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἐπιτιμᾶω (*epitimáo*): rendre utasít, megdorgál, szemrehányást tesz (Mk 4,39)

Az igető, amelynek elsődleges jelentései között találjuk a tiszteletadást, ebben a formában (ἐπιτιμῆσεν) tizenhatszor fordul elő a Bibliában: a szinoptikus evangéliumokon (Mt 8,26; 12,16; 17,18, 20,31; Mk 1,25; 4,39; 8,30; 8,33; 9,25; Lk 4,35; 4,39; 8,24; 9,42; 9,55) kívül az Ószövetségben található meg a Teremtés könyvében (Ter 37,10; Józsefet megdorgálja atyja, Jákob, nagyratörő álmai miatt) és a 106. zsoltárban („Parancsot adott a Vörös-

tengernek, s az szárazzá vált; úgy vezette át őket az áron, mint a pusztán.” /Zsolt 106,9/). Minden esetben azt látjuk, hogy a cselekvés alanya hatalom, tekintély birtokában érvényesíti akaratát, parancsol. A fent idézett helyeken a természeti erők (tenger, szél) megzabolázására alkalmazott ige írja le Jézusnak a sátán és a démonok kiűzésére, megrendszabályozására irányuló cselekedetét is. Amikor a sokaság kísérli meg elhallgattatni a két vakot (Mt 20,31), azok nem fogadnak szót, mert a sokaságnak nincs meg a szükséges tekintélye.

δειλος (*dejlosz*): gyáva, félénk, ijedős (Mk 4,40)

Ez a jelző a félni (δειδω) igéből származik. Ritkán fordul elő jelzőként a Bibliában. Az Újszövetségben a Jelenések könyvében (Jel 21,8; „A gyávák, hitetlenek, gonoszok, gyilkosok, kicsapongók, csalók, bálványimádók és hazugok mind...”) találjuk hasonló jelentésben, ahol kifejezetten a gyáva szóval fordítható. A félelem oka jellemzően az élet elvesztése miatti aggodás (halálfélelem), mint esetünkben is.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

Mk 1,21-27 Betértek Kafarnaumba. Itt szombatn mindjárt elment a zsinagógába és tanított. Tanításával ámulatba ejtett mindenkit, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, nem úgy, mint az írástudók. A zsinagógájukban volt egy tisztátalan lélektől megszállt ember. Ez rögtön ilyeneket kiabált: „Mi közünk egymáshoz, názáreti Jézus! A vesztünkre jöttél? Tudom, ki vagy: Az Isten Szentje.” Jézus ráparancsolt, így szólva: „Hallgass és menj ki belőle!” A tisztátalan lélek erre össze-vissza rángatta az embert, aztán nagy kiabálás közepette kiment belőle. Mindnyájan elcsodálkoztak. „Ki ez? – kérdezgették vitatkozva egymástól. Tanítása egészen új, s akkora a hatalma, hogy még a tisztátalan lelkeknek is tud parancsolni, s azok engedelmeskednek is neki.”

Mk 3,9 Szólt tanítványainak, tartsanak készenlétben egy bárkát, nehogy a tolongó tömeg agyonnyomja.

Mk 4,1 Megint tanítani kezdett a tó partján. Nagy tömeg gyűlt köré, ezért bárkába szállt, így ő a tavon volt, az egész tömeg meg szemközt a tó partján a földre telepedett.

Mk 5,2 Amint kiszállt a bárkából, a sírok felől egy tisztátalan lélektől megszállott ember jött szembe vele.

Mk 5,21 Amikor Jézus a bárkával ismét átért a túlsó partra, a tó partján nagy tömeg sereglett köré.

Mk 6,45-51 Ezután mindjárt sürgette a tanítványokat, hogy szálljanak bárkába s keljenek át a túlsó partra, Betsaidával szembe, addig ő elbocsátja a tömeget. Aztán elküldte őket, és fölment a hegyre imádkozni. Közben besötétedett. A bárka mélyen bent járt a tavon. Ő ott maradt egyedül a parton. Amikor látta, mennyire küszködnek az evezéssel – mert ellenszelük volt –, a negyedik éjszakai őröltés órájában elindult feléjük a vízen járva. El akarta őket kerülni. Amikor látták, hogy a vízen jár, azt vélték, hogy kísértet, és elkezdtek kiabálni, mert mindnyájan látták és megrémültek. Ő azonban rögtön szólt hozzájuk:

„Bátorság! Én vagyok. Ne féljete!” Aztán beszállt ő is a bárkába, és a szél elállt. Az ámulattól nem tudtak hová lenni,

Mk 8,13 Otthagya őket, ismét hajóba szállt és átkelt a túlsó partra.

Mk 8,29-33 Erre megkérdezte tőlük: „Hát ti mit mondotok, ki vagyok?” Péter válaszolt: „A Messiás vagy.” A *lelkükre kötötte*, hogy ne szóljanak róla senkinek. Ezután arról beszélt nekik, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad. Ezt egészen nyíltan megmondta. Erre Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki. De ő hátrafordult, ránézett tanítványaira, s így *korholta* Pétert: „Távozz tőlem sátán, mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével.”

Mk 9,25 Amikor Jézus látta, hogy egyre nagyobb tömeg gyűlik össze, *ráparancsolt* a tisztátalan lélekre: „Néma és süket lélek, parancsolom neked, menj ki belőle, és ne térj többé vissza belé!”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 6,30 Ha a mezei virágot, amely ma virít, holnap pedig a kemencébe kerül, így öltözteti az Isten, akkor benneteket, *kishitűek*, nem sokkal inkább?

Mt 8,18.23-27 Amikor Jézus látta maga körül a sokaságot, meghagyta, hogy keljenek át a túlsó partra. (...) Bárkába szállt, s tanítványai követték. Egyszerre csak nagy vihar támadt a tavon, úgyszólván a hullámok elborították a bárkát. Ő azonban aludt. Odamentek hozzá, fölkeltek és kérték: „Uram, ments meg minket, elveszünk!” Jézus ezt mondta nekik: „Mit féltetek, *kishitűek*?” Aztán fölkel, *parancsolt* a szélvésznek és a víznek, s nagy nyugalom támadt. Az emberek csodálkozva kérdezték: „Ki lehet ez, hogy még a szélvész és a víz is engedelmeskedik neki?”

Mt 14,22.31 Ezután nyomban szólt a tanítványoknak, szálljanak bárkába, és evezzenek át a túlsó partra, addig ő hazaküldi a népet (...) Jézus kinyújtotta a kezét és megfogta. „Te *kishitű* – vont a kérdőre –, miért kételkedtél?”

Mt 16,8 Jézus észrevette, s így szólt: „*Kishitűek*, mit tanakodtok magatok közt, hogy nincs kenyereitek?”

Lk 2,9 Egyszerre csak ott állt előttük az Úr angyala, és beragyogta őket az Úr dicsősége. *Nagyon megijedtek.*

Lk 4,31-39 Jézus lement Kafarnaumba, Galilea egyik városába, és szombatán tanította őket. Tanítása mindenkit ámulatba ejtett, mert szavának hatalma volt. Volt a zsinagógában egy ember, akiben egy tisztátalan démon lelke volt. Ez hangosan kiabálta: „Hagyd abba! Mi közünk egymáshoz, názáreti Jézus? A vesztünkre jöttél? Tudom ki vagy: az Isten Szentje.” Jézus *ráparancsolt*: „Elhallgass és menj ki belőle!” Erre az ördög a földre sújtotta, kiment belőle, anélkül, hogy bajt okozott volna neki. Mindenki elámult, s egymás közt azt kérdezték: „Miféle beszéd ez? Akkorra hatalma és ereje van, hogy még a tisztátalan lelkeknek is tud parancsolni, úgyszólván kimennek a megszállottakból?” Híre elterjedt az egész környéken. Jézus a zsinagógából kijőve, Simon házába ment. Simon anyósa magas lázban feküdt. Szóltak neki miatta. Fölé hajolt, *parancsolt* a láznak, és az nyomban elhagyta. Mindjárt fel is kelt és kiszolgált.

Lk 8,22-25 Egyik nap bárkába szállt tanítványaival együtt. „Evezzünk át a tó túlsó partjára!” – mondta. Elindultak. Míg eveztek, ő elaludt. Hirtelen szélvész csapott le a tóra. A hullámok már-már elborították őket, úgyhogy életveszélyben forogtak. Odamentek hozzá, felkeltették, így szólva: „Mester! Mester! Itt veszünk!” Fölkelt és parancsolt a szélnek és a hullámoknak. Erre elült a háborgás, és minden elcsendesedett. Akkor hozzájuk fordult: „Hol a hitetek?” De azok félelemmel és csodálattal telve így kérdezték egymást: „Vajon ki lehet ez, hogy még a szeleknek és a víznek is parancsol, s azok engedelmeskednek neki?”

Lk 9,42 Ahogy feléje tartott, az ördög ide-oda rángatta, és a földhöz vagdosta a fiút, de Jézus *ráparancsolt* a tisztátalan lélekre, meggyógyította a fiút és visszaadta apjának.

Lk 9,54-55 Ennek láttán a tanítványok, Jakab és János felháborodtak: „Uram, ha akarod, lehívjuk az égből a tüzet, hadd pusztítsa el őket!” De ő hozzájuk fordult és *rájuk pirított*.

Jn 6,1-2 Jézus ezután átkelt a Galileai-tavon, Tibériás taván. Nagy tömeg követte, mert látták a betegeken végbevitt csodajeleket.

Jn 6,16-20 Amikor beesteledett, tanítványai lementek a tóhoz, bárkába szálltak, és elindultak a tó túlsó partjára, Kafarnaum felé. Már egészen besötétedett, s Jézus még mindig nem tért vissza hozzájuk. Erős szél támadt, s a tó háborgott. Amikor már eveztek vagy huszonöt-harminc stádiumnyit, látták, hogy Jézus a vízen járva közeledik a bárkához. Megijedtek. De ő bátorította őket: „Én vagyok, ne féljete!”

Jn 6,25 Amikor a tó túlsó partján megtalálták, megkérdezték tőle: „Mester, hogy kerültél ide?”

Jn 14,1.27 Ne legyen nyugtalan a szívetek! Higgyetek az Istenben és bennem is higgyetek! (...) Békességet hagyok rátok. Az én békémet adom nektek. Nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék a szívetek, s ne csüggedjen.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 37,9-10 Más alkalommal újra álmodott, s azt is elmondta bátyjainak. Így szólt: „Látjátok, ismét álmodtam. A nap, a hold és a csillagok meghajoltak előttem.” Amikor elbeszélte apjának és testvéreinek, apja *megfeddte*, mondván: „Mit akar jelenteni ez az álom, amit láttál? Nekem, anyádnak és bátyáidnak, nekünk a földig kell hajolnunk előtted?”

Zsolt 65,8 Te csendesíted el a tenger morajlását, hullámainak vészjósló zúgását. A népek háborognak

Zsolt 89,10 Te parancsolsz a háborgó tengernek, tobzódó hullámait megfékezed

Zsolt 107,23-31 Akik hajóikon bejárják a tengert, és kereskednek a nagy vizeken: ők is látták az Úr tetteit, a mélyben szemlélték csodáit. Szavával vihart támasztott, magasba emelte a hullámokat. Ezek az égig tornyosultak, aztán lebuktak a mélybe, őket pedig a kín emésztette. Mint a részegek inogtak ide-oda és minden bölcsességüknek vége volt. Szorult helyzetükben az Úrhoz kiáltottak, s megmentette őket minden félelmüktől. A vihart szellővé szelídítette, s a tenger hullámai elcsitultak. Örültek, hogy nagy csendesség lett, s elvezette őket az áhított kikötőbe. Köszönjék meg az Úrnak minden kegyelmét és csodáit, amelyeket az emberek fiaiért tett!

Jón 1,4-6.10.16 Az Úr azonban nagy szelet támasztott a tengeren. Hatalmas vihar támadt a tengeren. A hajó már-már összezúzódt. A hajósok megrémültek, és isteneikhez imádkoztak. A hajó rakományát mind a tengerbe dobálták, csak hogy könnyítsenek rajta. Jónás lement a hajó aljába, és mélyen elaludt. A hajóskapitány megszólította: „Miért alszol? Kelj fel, és imádkozz Istenhez! Talán megemlékeznek rólunk, s nem kell elvesznünk!” (...) Nagy félelem fogta el az embereket. Megkérdezték tőle: „Miért tetted ezt?” Az emberek ugyanis megtudták, hogy az Úr színe előtt menekül, mert elbeszélte nekik. (...) Az embereket elfogta az Úrtól való félelem. Áldozatot mutattak be az Úrnak, fogadalmi ajándékokat szenteltek neki.

ApCsel 27,20-26 Több napon át sem a napot, sem a csillagokat nem lehetett látni. A vihar csak dühöngött, végül már minden reményünk odavolt, hogy megmenekülhetünk. Már jó ideje nem ettek. Pál ekkor előállt, s megszólalt: „Emberek, rám kellett volna hallgatnotok: nem lett volna szabad elindulni Krétáról. Elkerülhettük volna ezt a bajt és kárt. De most azt mondom, ne veszítsétek el a reményt. Csak a hajó vész oda, emberekben nem esik kár. Az éjszaka megjelent előttem annak az Istennek az angyala, akié vagyok, és akinek szolgálom. Azt mondta: Ne félj, Pál! Neked a császár elé kell állnod! Nézd, neked ajándékoz az Isten mindenkit, aki veled hajózik. Bízatok hát, emberek! Én hiszek az Istennek, hogy valóra válik, amit hírül kaptam. Ki kell vetődnünk valamilyen szigetre!”

2Tim 1,7 Hiszen Isten nem a csüggedtség, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk.

1Pt 5,7 Minden gondotokkal forduljatok hozzá, mert neki *gondja van rátok*.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: Az Úr magával vitte a tanítványokat, hogy tanúi lehessenek az bekövetkező csodának. Csak őket vitte közvetlenül magával, senki más ne vegye észre, milyen kevés hitük van. Az evangélista hozzáteszi, hogy vannak mások is az úton, más csónakok is kísérték. Azért, hogy a tanítványok ne váljanak beképzetteké amiatt, hogy egyedül őket vitte magával, megengedte, hogy félelem és zavartság érje őket. Meg kell tanulniuk ezáltal azt is, hogy bátran viseljék el a próbátételeket. Annak érdekében, hogy jobban megértsék az bekövetkező csodát, és az mélyebb hatást gyakorolhasson rájuk, megengedi, hogy a félelem ideiglenesen hatalmába kerítse őket - miközben alszik. Ha ébren lett volna, nem féltek volna és nem szólították volna meg, amikor kitört a vihar.

Teophylactus: Még mindig kételkedtek Jézus személyében. Mivel pusztá parancsával le tudta csendesíteni a tengert - nem úgy, mint Mózes a pálcával, vagy imádsággal, mint Elizeus a Jordánt, vagy a frigylárával, mint József, Nún fia - ezzel megmutatta számukra, hogy valóban Isten. Amíg viszont aludt, embernek tűnt.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

423. Mi hisszük és valljuk, hogy a Názáreti Jézus, aki Nagy Heródes király és Augustus császár idejében Izrael egy leányától, zsidóként, Betlehemben született, foglalkozására nézve ács, akit Tiberius császár uralkodása idején Poncius Pilátus helytartósága alatt Jeruzsálemben keresztre feszítve kivégeztek, Isten emberré lett örök Fia. „Istentől jött ki” (Jn 13,3), „az égből szállott alá” (Jn 3,13; 6,33), testben jött el, mert „az Ige testté lett és közöttük lakozott, és mi láttuk az ő dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt el. (...) Mi mindannyian az ő teljességéből merítettünk, kegyelmet kegyelemre halmozva” (Jn 1,14.16).

464. Az Isten Fia megtestesülésének egyetlen és teljesen egyedülálló eseménye nem azt jelenti, hogy Jézus Krisztus részben Isten, részben ember, vagy hogy az isteni és az emberi elem zavaros keveréke volna. Ő valóban emberré lett, és valóban Isten maradt. Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember. Az első századok folyamán az Egyháznak e hitigazságot meg kellett védenie és tisztáznia kellett az eretnenségekkel szemben, amelyek meghamisították.

465. Az első eretnenségek nem annyira Krisztus istenségét, mint inkább igaz emberségét tagadták (a gnosztikus doketizmus). Az apostoli időktől kezdve a keresztény hit hangsúlyozta az Isten Fiának valóságos megtestesülését, aki testben jött el. De a 3. századtól kezdve az Egyháznak egy antiochiai zsinaton már azt kellett megerősítenie Szamoszatai Pállal szemben, hogy Jézus Krisztus természete szerint, nem pedig örökbefogadás által Isten Fia. Az I. egyetemes Niceai Zsinat 325-ben hitvallásában megvallotta, hogy Isten Fia „született, de nem teremtmény, az Atyával egylényegű (amit görögül így mondanak: homoúzion)”, és elítélte Ariust, aki azt állította, hogy „Isten Fia a semmiből lett”, és „más szubsztanciából vagy lényegből” való, mint az Atya.

466. A nesztoriánus eretnenség Krisztusban külön emberi személyt tételezett föl, aki Isten Fiának isteni személyéhez kapcsolódott. Ezzel szemben Alexandriai Szent Cirill és a III. egyetemes Efezusi Zsinat 431-ben megvallotta, hogy „az Ige, személye szerint (hüposztaszisz szerint) egyesítvén magával az értelmes lélektől átlelkesített testet (...), emberré lett”. Krisztus emberségének nincs más alanya, mint Isten Fiának isteni személye, mely fölvette azt, és magáévá tette fogantatása pillanatában. Ezért az Efezusi Zsinat 431-ben kihirdette, hogy Isten Fiának Mária méhében történt emberi fogantatása által Mária „Istenszülő (...), nem azért, mintha az Ige természete vagy istensége eredetének elvét a szent Szűztől vette volna, hanem mert azt a szent és értelmes lélektől áthatott testet vette tőle magára, mellyel az Isten Igéje is személye szerint egyesült, és ezért mondjuk, hogy test szerint született”.

467. A monofiziták azt állították, hogy az emberi természet mint ilyen megszűnt létezni Krisztusban, amikor Isten Fiának isteni természete fölvette. A IV. egyetemes Kalkedoni Zsinat 451-ben ezzel az eretnenséggel szemben megvallotta:

„Tehát a Szentatyákat követve valamennyien egyhangúlag tanítjuk, hogy egy és ugyanannak valljuk a Fiút és a mi Urunk Jézus Krisztust; Őt, aki tökéletes az istenségben

és tökéletes az emberségben; valóban Istent és valóban embert, Őt, akinek értelmes lelke és teste van, és aki istensége szerint egylényegű az Atyával, és embersége szerint egylényegű mivelünk, »aki hozzánk hasonló mindenben, a bűnt kivéve«; az idők kezdete előtt az Atyától született az istenség szerint, és az utolsó napokban értünk és a mi üdvösségünkért az Istenszülő Szűz Máriától emberség szerint.”

„Egy és ugyanazt az egyszülött Fiú Úr Krisztust kell elismerni két természetben össze nem elegyítve, változhatatlanul, megosztatlanul, szétválaszthatatlanul, soha el nem tüntetve a természetek különbségét az egység miatt, hanem inkább megőrizve mindkét természet sajátosságát, melyek egy személybe és hüposztaszisba kapcsolódnak össze.”

468. A Kalkedoni Zsinat után egyesek Krisztus emberi természetét önálló személynek tekintették. Ezekkel szemben az V. egyetemes zsinat 553-ban Konstantinápolyban vallja: „az Ő hüposztaszisza, (vagy 'személye') egy (...), aki a mi Urunk Jézus Krisztus, a Szentháromság egyik személye”. Krisztus emberségében tehát mindent isteni személyének kell tulajdonítani mint sajátját, nemcsak a csodákat, hanem a szenvedéseket is, és magát a halált is: valljuk, hogy „a mi Urunk Jézus Krisztus, aki testben megfeszített, valóságos Isten, és a dicsőség Ura, és a Szentháromság egyik személye”.

469. Az Egyház tehát vallja, hogy Jézus Krisztus szétválaszthatatlanul valóságos Isten és valóságos ember. Valóban Isten Fia, aki emberré lett, a testvérünk lett, de úgy, hogy Isten és a mi Urunk marad:

„Az maradt, ami volt, s fölvette azt, ami nem volt” – éneklí a római liturgia. Aranyszájú Szent János liturgiája is megvallja és éneklí: „Ó, egyszülött Fiú és örök Ige, halhatatlan lévén, méltóztattál a mi üdvösségünkért megtestesülni a Szent Istenanyától és mindig Szűz Máriától, Te, aki változás nélkül emberré lettél és megfeszítettél. Ó, Krisztus Isten, aki halálod által legyőzted a halált, ki Egy vagy a Szentháromságból és dicsőített az Atyával és a Szentlélekkel, üdvözíts minket!”

1814. A hit az az isteni erény, mellyel hiszünk Istenben és mindabban, amit nekünk mondott és kinyilatkoztatott, s amit az Egyház nekünk hinni előad, mert Isten maga az igazság. A hittel „az ember szabadon Istenre bízta teljes önmagát”. Ezért aki hisz, törekszik megismerni és megtenni Isten akaratát. „Az igaz a hitből él” (Róm 1,17). Az élő hit „a szeretet által tevékeny” (Gal 5,6).

1815. A hit ajándéka megmarad abban, aki nem vétett ellene. De „a hit cselekedetek nélkül halott” (Jak 2,26). A hit a remény és a szeretet nélkül nem egyesít teljesen Krisztussal, és nem tesz teljesen Teste élő tagjává.

1816. Krisztus tanítványának nemcsak őriznie kell a hitet és belőle kell élnie, hanem meg is kell vallania, bizonyossággal kell róla tanúságot tennie és terjesztenie kell: „mindenkinek készen kell lennie arra, hogy megvallja Krisztust az emberek előtt, és Őt az Egyház történelméből soha nem hiányzó üldözések közepette kövesse a keresztúton”. A hit szolgálata és a róla való tanúskodás szükségesek az üdvösséghez: „Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.” (Mt 10,32-33)

671. Krisztus országa azonban, mely az Egyházban már jelen van, még nem teljesedett be „hatalommal és nagy dicsőséggel” (Lk 21,27) a Király eljövételével a földre (nehezen

kivehető a mondat értelme így!). Az Országot a gonosz hatalmak még támadják, jóllehet gyökerében Krisztus húsvétja már legyőzte őket. Amíg minden alá nem vettetik neki, „amíg nem lesz új ég és új föld, melyekben igazságosság lakik, addig a zarándok Egyház szentségeiben és intézményeiben, melyek ehhez a történelmi időhöz tartoznak, ennek a világnak alakját hordozza, mely elmúlik, és maga is ott él a teremtett dolgok között, melyek mindmáig sóhajtoznak és vajúdnak, és várják Isten fiainak megnyilvánulását”. Ezért imádkoznak a keresztények, főképpen a szentmisében, sürgetvén Krisztus visszatérését, mondván: „Jöjj el, Urunk!” (Jel 22,20).

672. Krisztus mennybemenetele előtt megmondta, hogy még nem jött el az Izrael által várt messiási ország dicsőséges megalapításának ideje, melynek az összes emberek számára meg kell hoznia a próféták szerint az igazságosság, a szeretet és a béke végső rendjét. A mostani idő az Úr szerint a Lélek és a tanúságtétel ideje, de olyan idő is, melyet a közelgő „szorongatás” és az Egyházat nem kímélő gonosztól való próbatétel határoz meg, és bevezeti az utolsó napok harcát. A várakozás és a virrasztás ideje.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA CATECHESI TRADENDAE KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

8. Az egyetlen Mester

A „Mester” cím egyedül Őt illeti meg, aki így tanít. S hányszor, de hányszor szólították meg így, különösen az evangéliumokban!

(Közel ötven helyen szerepel ez a név a négy evangéliumban. A „Mester” címet az egész zsidó hagyomány ismerte és használta, az evangéliumban azonban új értelmet nyert, amikor Krisztus kezdte viselni, és ő maga többször is elmagyarázta, mit jelent.) A tizenkettő, a tágabb tanítványi kör és a sokaság csodálattal, bizalommal, tisztelettelelve hívta Krisztust „Mester”-nek (vö. Mt 8,19; Mk 4,38; 9,38; 10,35; 13,1; Jn 11,28). Maguk a farizeusok, a szaduceusok, az írástudók és általában a zsidók sem tagadták meg tőle ezt a címet: „Mester, jelet szeretnénk tőled látni!” (Mt 12,38). „Mester, mi jót kell tennem, hogy elnyerjem az életet?” (Lk 10,25; vö. Mt 22,16) Elsősorban azonban maga Krisztus, különlegesen ünnepélyes és jelentőségteljes percekben nevezi mesternek önmagát: „Ti mesternek és úrnak hívtok, és jól teszitek, mert az vagyok” (Jn 13,13; Mt 10,25; 26,28), sőt kifejezi, hogy egyedülálló módon mestere a tanítványoknak: „Egy a ti mesteretek, a Krisztus.” Antiochiai Szent Ignác ezt a helyet így magyarázza: „Krisztus halálának misztériuma által kaptuk a hitet, és ebben reménykedünk, hogy Jézus Krisztusnak, a mi egyedüli tanítónknak tanítványai lehetünk.” Ezért érthető, hogy az összes emberek, minden nyelvből és népből, végig az elmúlt kétezer esztendőn keresztül, Mesterüknek szólították Krisztust, és a maguk módján ismételték Nikodémus szavait: „tudjuk, hogy Istentől jött tanító vagy!” (Jn 3,2)

Javunkra válik, ha a korunk hitoktatására vonatkozó megfontolásaink elején emlékezetünkbe idézzük a tanító Krisztus alakját, aki egyszerre főséges és barátságos, megindítja és bátorítja a lelket. A tanító Krisztus képét, akit az evangéliumok pontosan körvonalaztak, s az első keresztény századok művészete többször is ábrázolt. (A tanító Krisztus ábrázolása már a római katakombákban megkezdődött. A III-IV. század római és

bizánci mozaikművészetének is kedvelt témája volt. A középkori nagy román és gótikus katedrálisokban szoborként jelenik meg.)

FERENC PÁPA ÜZENETÉNEK RÉSZLETE A 33. IFJÚSÁGI VILÁGNAPRA

1. Ne félj!

Mint érthető, az angyal hirtelen feltűnése és titokzatos köszöntése – „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Veled van az Úr!” (Lk 1,28) – Máriát erősen zavarba ejtette, akit meglepett a saját identitásának és küldetésének ez az első kinyilatkoztatása, amiről még nem volt addig tudomása. Mária, mint a Szentírás egyéb szereplői, megremeg Isten hívásának misztériuma előtt, és egyszerre meglátja Isten rá vonatkozó tervének nagyságát és átlátja a saját teremtményi kicsinységét. Az angyal, szíve mélyében olvasva, így szól hozzá: „Ne félj!” Isten tud olvasni bennünkben. Jól ismeri azokat a kihívásokat, amelyekkel szembe kell néznünk életünk során, főként akkor, amikor alapvető döntéseket kell meghoznunk, amitől az függ, mi lesz belőlünk és mit fogunk tenni ebben a világban. Ez az a „borzongás” amit átélünk a jövőnk, életállapotunkat, hivatásunkat érintő döntések kapcsán. Ezekben a pillanatokban zavarba jövünk és sokféle félelem fog el bennünket.

És nektek, fiatalok, milyen félelmeitek vannak? Mi az, ami legbelül aggaszt benneteket? Van egy „háttérben lévő” félelem sokatokban, és ez nem más, mint hogy nem szeretnek benneteket, hogy nem fogadnak el benneteket olyannak, amilyenek vagytok. Manapság sok fiatalnak az az érzése, hogy másnak kell lennie, mint amilyen valójában, igyekeznie kell alkalmazkodnia valamilyen szabványhoz, ami gyakran mesterséges és elérhetetlen. Sokan igyekeznek a képüket „photoshoppolni” (retusálni), álarcok mögé és hamis identitás mögé bújni, mígnem maguk is „fake” (meghamisított) személyekké válnak. Sokakban van ott a kényszer, hogy minél több „like”-ot (kedvelés) szerezzenek. S ebből az alkalmatlanság-érzésből ered számtalan félelem és bizonytalanság. Mások attól tartanak, hogy nem találnak érzelmi biztonságra és magukra maradnak. Sokakban az átmeneti munkalehetőségek okoznak félelmet, hogy nem fog sikerülni kielégítő hivatásbeli pozíciót elérniük, nem fogják valóra váltani álmaikat. Olyan félelmek ezek, amelyek napjainkban sok fiatalban megvannak, hívókban és nem hívókban egyaránt. Azok, akik elfogadták a hit ajándékát és komolyan keresik hivatásukat, szintén nem mentesek a félelemtől. Egyesek azt gondolják: Isten talán túl sokat kér vagy fog kérni majd tőlem, talán nem leszek ténylegesen boldog azon az úton, amelyet ő mutat nekem, vagy nem leszek képes megtenni azt, amit kér tőlem. Mások felteszik magukban a kérdést: ha követem azt az utat, amelyet az Isten kijelöl a számomra, ki biztosít róla, hogy végig fogok tudni menni rajta? Nem fogom elveszíteni a bátorságomat? Nem veszem el a lelkesedésemet? Képes leszek kitartani egész életemben?

Azokban a pillanatokban, amikor kétségek és félelmek mardossák a szívünket, szükségessé válik a dolgok mérlegelése (megkülönböztetése). Ez lehetőséget nyújt számunkra, hogy rendet rakjunk megzavarodott gondolataink és érzéseink között, hogy helyesen és bölcsen cselekedjünk. Ebben a folyamatban az első lépés a félelmek leküzdése irányában, ha világosan néven nevezük őket, hogy ne vesztegezzük az időnket és energiánkat arctalan, alaktalan fantáziák foglyaként. Ezért arra biztatlak benneteket, hogy tekintsetek magatokba és „nevezzétek nevén” azt, amitől féltek. Tegyétek fel magatokban

a kérdést: ma, abban a konkrét helyzetben, amelyben élek, mi az ami aggaszt, mitől félek leginkább? Mi az ami gátol, mi az ami megakadályozza, hogy előre tudjak lépni? Miért nincsen bennem bátorság, hogy meghozzam a fontos döntéseket, amelyeket meg kellene tennem? Ne tartsatok tőle, hogy őszintén szembenézzetek ezekkel a félelmekkel, felismerjétek őket teljes valójukban és számoljatok velük. A Biblia nem tagadja le a félelem emberi érzését, sem a számtalan okot, ami kiválthatja azt. Ábrahám félt (vö. Ter 12, 10kk), Jákob is félt (vö. Ter 31,31; 32,8) és félt Mózes is (vö. Kiv 2,14; 17,4), Péter (vö. Mt 26,69kk) és az apostolok is féltek (vö. Mk 4,38-40; Mt 26,56). Maga Jézus is, noha ezektől teljesen eltérő szinten, maga is félt és aggódott (vö. Mt 26,37; Lk 22,44).

„Miért féltek ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?” (Mk 4,40). Jézusnak ez a szemrehányása tanítványai felé megmutatja számunkra, hogy a hit akadálya sokszor nem a hitetlenkedés, hanem a félelem. A mérlegelés munkája tehát ebben az értelemben, miután néven neveztük félelmeinket, abban kell, hogy segítsen bennünket, hogy túl is lépjünk rajtuk, megnyíljunk az életre és derűsen tudjunk szembenézni azokkal a kihívásokkal, amelyek elénk kerülnek. Főként nekünk, keresztényeknek, az utolsó szó soha nem lehet a félelemé, hanem csak alkalom rá, hogy megvalljuk hitünket Istenben... és az életben! Ez azt jelenti, hogy hiszünk Istentől kapott létünk alapvetően jó voltában, bízunk benne, hogy ő jó cél felé vezet bennünket, akkor is, ha körülményeink és megpróbáltatásaink néha kifürkészhetetlenek a számunkra. Ha a félelmeinket tápláljuk csupán, akkor magunkba zárkozunk, elkülönülünk, hogy megvédjük magunkat mindentől és mindenkitől és így szinte bénultságba merevedünk. Válaszolni kell a helyzetekre! Nem szabad bezárkózni! A Szentírásban 365-ször találjuk meg a „ne félj!” kifejezést, mindenféle változatban. Olyan, mintha azt sugallaná: az évnek minden napján meg akar minket szabadítani az Úr a félelemtől.

Ez a mérlegelés elengedhetetlenül szükséges akkor, amikor a hivatásunk kereséséről van szó. Ez ugyanis nem azonnal világos és nem teljesen nyilvánvaló, hanem lassanként fogja fel az ember. A mérlegelést, amire szükség van ebben az esetben, nem úgy kell felfognunk, mint egyéni erőfeszítést arra, hogy magunkba pillantsunk, mintha a cél az volna, hogy jobban megértsük saját belső mechanizmusainkat és arra kellene törekednünk, hogy elérjünk egy bizonyos egyensúlyt. Ebben az esetben az emberi személy erősebbé válhat, ám bezárva marad saját szűk lehetőségeinek és felfogásának látókörébe. A hivatás ugyanis egy magasból eredő hívás, és a mérlegelés ebben az esetben abban áll, hogy megnyílunk a hívást küldő Másik fél irányában. Ehhez az imádság csöndje szükséges, hogy meghalljuk Isten hangját, amely a lelkiismeretünkben visszhangzik. Ő kopog a szívünk ajtaján, ahogyan Máriával is tette, szeretne barátságot kötni velünk az imádságon keresztül, beszélni szeretne hozzánk a Szentírás által és fel szeretné ajánlani nekünk irgalmasságát a kiengesztelődés szentségében, s végül egyesülni szeretne velünk a szentáldozásban.

Fontos ugyanakkor a találkozás és a párbeszéd a többi emberrel, hitbeli testvéreinkkel, akiknek több a tapasztalatuk és segítenek jobban átlátni a dolgokat és választani a lehetőségek közül. A fiatal Sámuel, amikor hallja az Úr hangját, nem ismeri fel azt azonnal, és háromszor is odafut Élihez, az idős paphoz, aki végül megmondja neki, mi a helyes válasz, amit az Úr hívására mondhat: „Ha valaki szólít, így válaszolj: Beszélj, Uram, szolgád figyel!” (1Sám 3,9). Tudjátok meg, hogy kételyeitekben számíthattok az Egyházra.

Tudom, hogy vannak derék papok, szerzetesek és szerzetesnők, világi hívők, közülük is sokan fiatalok, akik mint hitbeli bátyjaitok és nővéreitek tudnak kísérenni benneteket ezen az úton. A Szentlélekre hagyatkozva képesek segíteni nektek kétségeitek feloldásában és a személyes hivatásotok keresésében. A „másik ember” nem csak a lelki vezető, hanem az a személy is, aki segít megnyílnunk az Istentől kapott lét csodálatos gazdagságára. Teret kell biztosítani a városainkban és a közösségeinkben, hogy növekedhessünk, álmodhassunk, új látóhatárokat fedezhessünk fel! Soha nem veszítsétek el annak jó ízét, hogy találkozhattok új emberekkel, barátokat szerezhettek, együtt álmodhattok és haladhattok az úton másokkal. A hiteles keresztények nem félnek tőle, hogy megnyíljanak mások felé, és osztozzanak velük életterükön, hogy ezekből a testvériség terei válhassanak. Ne engedjétek, fiatalok, hogy kihunyjon bennetek a fiatalság csillogása egy bezárt szobában, amelynek egyetlen ablaka a világra a számítógép és az okostelefon képernyője. Nyissátok ki életetek ajtajait! Életetek terét és idejét konkrét emberek, mély kapcsolatok népesítsék be, akikkel hiteles és valós tapasztalatokon osztoztok a hétköznapiakban.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *olvasmány* Istent mint a Teremtőt és mint a világmindenség Urát mutatja be, aki megszabta az égbolt és a tenger határát (Jób 38,1.8-11). A *válaszos zsoltár* az Úr hatalmát énekli meg és a hajózóknak azt az örömet és háláját, hogy Isten kimentette őket a háborgó vizekből: „Adjatok hálát az Úrnak, mivel irgalma örökké megmarad.” (Zsolt 107/106/,23-26.28-31). A *szentlecke* Jézus nagylelkűségét hangsúlyozza, aki a halálával és a feltámadásával megváltott, szabaddá tett minden embert, aminek előképe a bárkának a viharból való megszabadulása. Ahogy az *evangéliumi szakaszban* a tanítványok is keresik a választ arra, hogy kicsoda az ő Mesterük, úgy Szent Pál is Jézusnak a folyamatos megismerésére bátorít: „Ha Krisztust azelőtt emberi módon ismertük is, most már nem úgy ismerjük.” (2Kor 5,14-17) Jézus Krisztusnak e szabadító, prófétai gesztusát hirdeti az *alleluja vers* szintén: „Nagy próféta támadt köztünk, Isten meglátogatta az ő népét.” (Lk 7,16)

Továbbá a szabadító és gondviselő Istenbe vetett bizalom szólal meg a *szentmise kezdőénekében*: „Népének erőssége az Úr, Fölkentjének szabadulása és menedéke. Szabadítsd meg, Uram, néped, áldd meg a te örökséged, légy pásztora és te vezesd mindörökké!” (Zsolt 28/27/,8-9); *első könyörgésében*: „mert gondviselő oltalmadat soha nem vonod meg azoktól, akiket állhatatos szeretetedre tanítasz”; illetve az egyik *áldozási énekében*: „Mindenek szeme bízón rád tekint, Urunk, és te enniük adsz kellő időben.” (Zsolt 145/144/,15)

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

Fordulj hozzánk, Urunk (612)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/212/gr/790/fordulj-hozzank-urunk-convertere-domine

A mélységből Hozzád kiáltok, Uram (209)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/135/cantio/126/a-melysegbol-hozzad-kialtok-uram

GITÁROS ÉNEKEK

Sillye Jenő: Mit sem aggódom

<https://www.youtube.com/watch?v=eTCuOKdthTw>

Sillye Jenő: Ne félj, mert megváltottalak

<https://www.youtube.com/watch?v=jnvjjlWsy4>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Reményik Sándor: Kegyelem

Először sírsz.
Azután átkozódsz.
Aztán imádkozol.
Aztán megfeszíted
Körömszakadtig maradék-erőd.
Akarsz, eget ostromló akarattal –
S a lehetetlenség konok falán
Zúzod véresre koponyád.
Azután elalélsz.
S ha újra eszmélsz,
mindent újra kezdesz.
Utoljára is tompa kábulattal,
Szótalanul, gondolattalanul
Mondod magadnak: mindegy,
mindhiába:
A bűn, a betegség, a nyomorúság,
A mindennapi szörnyű szürkeség
Tömlöcéből nincsen,
nincsen menekvés!

S akkor – magától – megnyílik az ég,
Mely nem tárult ki átokra, imára,
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
Akkor megnyílik magától az ég,
S egy kicsi csillag sétál szembe véled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.

Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.

Ez a magától: ez a Kegyelem.

Reményik Sándor: Békesség Istentől

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - a szív,
Amíg ver, mindörökre nyugtalan.
De mindörökké nyughatatlanul,
Istentől mégis Békessége van.
Nyugalma nincs, de Békessége van.
Békesség Istentől.
Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - vihar,
Örök hullámozás a víz felszíne.
De lent a mélyben háborítlanul
Pihen a tenger s az ember szíve,
Hadd hullámozzék a víz felszíne.
Békesség Istentől.
Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - s ez a
Nyugtalanság, mint a járvány, ragad.
Te sugarazd szét békességedet
És szóval, kézfogással másnak add.
Az Isten Békessége is ragad.
Békesség Istentől.
Reggel mondd, délben mondd és este mondd
A Feltámadott első, szép szavát.
És ragyogóbbá lesz a reggeled
És csillaghímesebb az éjszakád.
És békességesebb az éjszakád.
Békesség Istentől.
Békesség Istentől: mi így köszönjük,
Hogy köszöntésünkben lélek legyen -
Vihartépett fák - ágainkon mégis
Vadgalamb bűg és Békesség terem.
Békesség: köszöntésünk ez legyen.
Békesség Istentől.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Mitől félek?
- Kicsoda Jézus Krisztus számomra? Keresem-e őt? Érdekel-e az, hogy ki ő?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk, add, hogy szent nevedet mindenkor tiszteljük és szeressük, mert gondviselő oltalmadat soha nem vonod meg azoktól, akiket állhatatos szeretetedre tanítasz. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyánk, Jézus nevében kérünk, küldd el a bátorság Lelkét, hogy tudjunk bízni benned és soha ne felejtsük el azt, hogy az Egyház bárkájában mindig velünk van Jézus Krisztus is! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Miért féltek? Még mindig nincs bennetek hit? (Mk 4,35-41)

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– az Úr kinyilvánította erejét.

- Jézus mindig Szabadító és Mester számomra is.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- soha ne kételkedjem Isten szavában.
- törekedjem az Egyház hajójában életállapotom és hivatásom szerint dolgozni.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Évközi 12. vasárnap („B” év)
Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Atanyszájú Szent János és Teophylactus gondolatait a *Catena Aurea* német nyelvű kiadása alapján Hegyi László fordította.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Reményik Sándor verseinek (Kegyelem; Békesség Istentől) forrása: <https://bacsipisti.eoldal.hu/cikkek/tanulsagos-tortenetek--versek/remenyik-sandor-versei.html>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Lívია, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szilý Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2021

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelel cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu